

OpenCL, I deo: Model paralelnog programiranja

- ❖ Platforma i uređaji
- ❖ Izvršno okruženje
- ❖ Model memorije
- ❖ OpenCL jezgro

Uvod (1/2)

- ◆ Postoje dve vrste arhitektura:
 - Homogene – npr. CPU sa više jezgara
 - Heterogene – sa mešovitim komponentama (CPU, GPU, FPGA)
- ◆ Aplikacije sa različitim radnim opterećenjima:
 - Sa intenzivnim upravljačkim operacijama
 - Sa intenzivnim operacijama nad podacima
 - Sa intenzivnim računanjima
- ◆ Heterogene arh. podržavaju sva opterećenja
 - OpenCL je okruženje za programiranje heterogenih arhitektura

Uvod (2/2)

◆ OpenCL obezbeđuje:

- Jezik za programiranje uređaja (eng. device-side)
- API na domaćinu (eng. host) za upravljanje sistemom

◆ OpenCL podržava korišćenje šablona:

- Paralelizam zadataka
- Geometrijska dekompozicija

◆ Na arh. sa CPU i GPU, moguće rasteretiti CPU:

- tzv. JEZGRO OBRADE (eng. kernel) na GPU
- CPU izvršava manje intenzivne upravljačke delove

OpenCL model paralelnog programiranja (1/3)

◆ Osobine OpenCL

- Uopštenost: podržava značajno različite arhitekture – radi prenosivosti programa
- Prilagodivost: svaka fizička platforma i dalje može da obezbedi visoku performansu

◆ OpenCL specifikacija se sastoji od četiri modela:

- MODEL PLATFORME
- MODEL IZVRŠENJA
- MODEL MEMORIJE
- MODEL PROGRAMIRANJA

OpenCL model paralelnog programiranja (2/3)

◆ MODEL PLATFORME:

Jedan procesor (*domaćin*) koordinira izvršenje i više procesora izvršava OpenCL C kod (*uređaji*)

◆ MODEL IZVRŠENJA:

- Definiše kako treba konfigurisati OpenCL okruženje na domaćinu i kako se jezgra izvršavaju na uređajima

◆ MODEL MEMORIJE:

- Definiše apstraktnu hijerarhiju memorije koju koriste jezgra; liči na hijerarhije memorija tekućih GPU

OpenCL model paralelnog programiranja (3/3)

◆ MODEL PROGRAMIRANJA:

- Definiše kako se model konkurencije preslikava na fizičke komponente sistema

◆ KONTEKST za rukovanje izvršenjem

- Komande za prenos podataka domaćin-uređaji
- Komande za izvršenje jezgra (obradu podataka)

◆ OpenCL model je sintaksno sličan standardnoj C funkciji, ključna razlika je u modelu izvršenja

Primer: sabiranje vektora

```
// Saberi elemente A i B i smesti ih u C.  
// Svaki niz ima N elementa.  
void vecadd(int *C, int* A, int *B, int N) {  
    for(int i = 0; i < N; i++) {  
        C[i] = A[i] + B[i];  
    }  
}
```

◆ Serijski kod u jeziku C

```
// Saberi elemente A i B i smesti ih u C.  
// Svaki niz ima N elementa a CPU ima NP jezgara.  
void vecadd(int *C, int* A, int *B, int N, int NP, int tid)  
{  
    int ept = N/NP; // elemenata po niti  
    for(int i = tid*ept; i < (tid+1)*ept; i++) {  
        C[i] = A[i] + B[i];  
    }  
}
```

◆ Paralelno sabiranje vektora u jeziku C sa POSIX/Win32 nitima

Radna-stavka

- ◆ Organizacija paralelne operacije nad podacima:
 - RADNA-STAVKA = jedinica konkurentnog izvršenja
 - Svaka radna-stavka izvršava telo funkcije jezgra
 - Biblioteka preslikava iteracije na radne-stavke
- ◆ Ovo liči na paralelne **for** petlje u Cilk i TBB
- ◆ Postoje intrinističke funkcije pomoću kojih radna-stavka može sebe da identifikuje
 - `get_global_id(0)`: pozicija tekuće radne-stavke, tj. odgovarajuća vrednosti brojača petlje

Primer: sabiranje vektora u OpenCL

◆ Paralelno sabiranje vektora u jeziku OpenCL C:

```
// Saberi elemente A i B i smesti ih u C.  
// Biće napravljeno N radnih-stavki da izvršava ovo jezgro.  
__kernel  
void vecadd(__global int *C, __global int* A, __global int *B) {  
    int tid = get_global_id(0); // OpenCL intrinistička funkcija  
    C[tid] = A[tid] + B[tid];  
}
```

◆ Radna-stavka je jedinica fine granularnosti

◆ Biblioteka može pokrenuti ogroman broj radnih-stavki

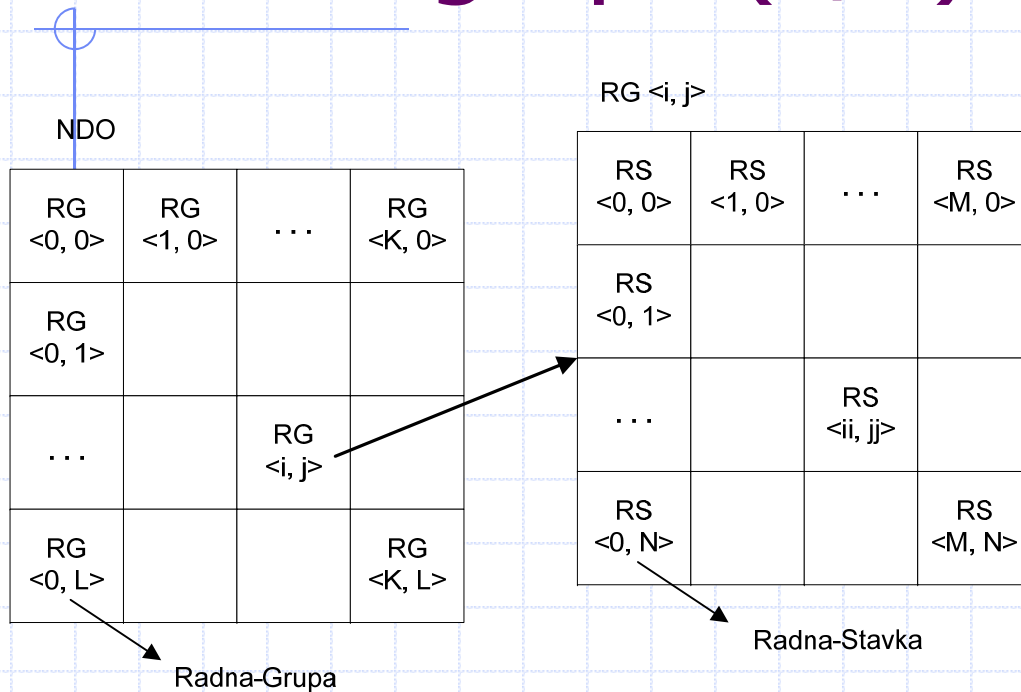
◆ Skalabilnost?

- Garantuje je hijerarhijski model konkurentnosti

N-Dimenzioni Opseg (NDO) radnih-stavki

- ◆ U cilju opisa načina izvršenja jezgra, zadaje se br. potrebnih radnih-stavki u obliku NDO
- ◆ NDO je 1, 2, ili 3-dimenzioni prostor indeksa, koji se najčešće preslikava na ul. ili izl. podatke
- ◆ Dimenzije NDO se zadaju kao nizovi sa N elem., gde je N br. dimenzija prostora radnih-stavki
 - Primer: NDO za obradu vektora sa 1024 elementa
`size_t indexSpaceSize[3] = {1024, 1, 1};`

Radna-grupa (1/2)

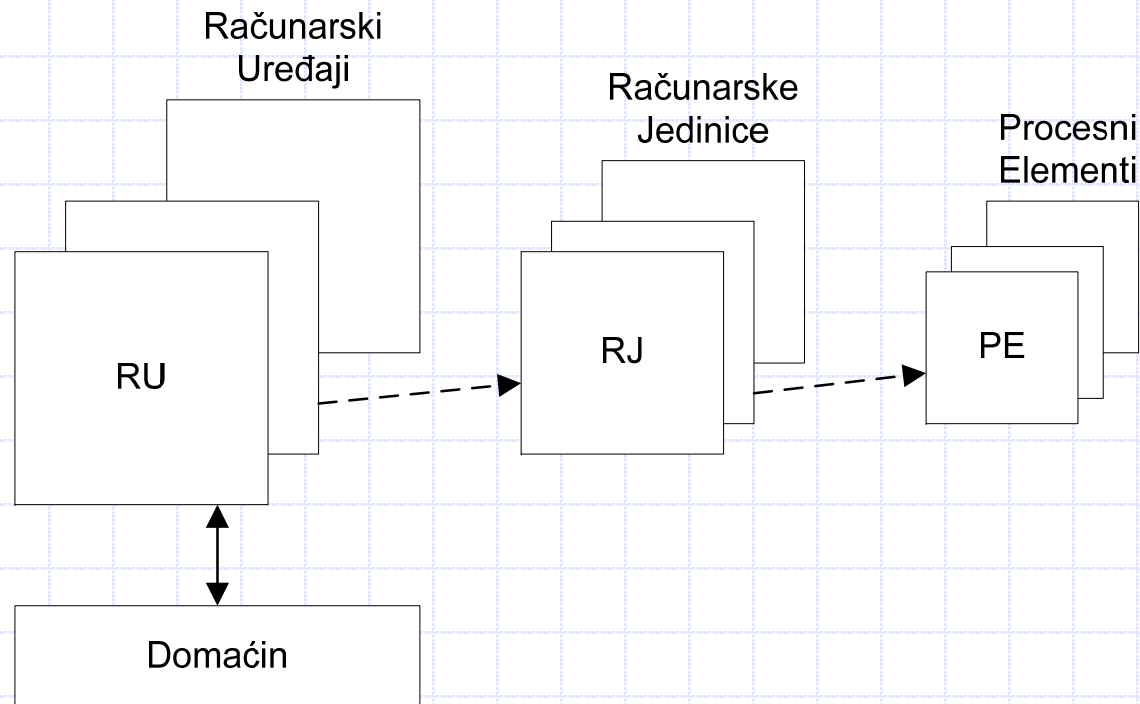
◆ Skalabilnost: podelom datog NDO na manje RADNE-GRUPE iste veličine

- Prostor indeksa sa N dimenzija zahteva da radne-grupe budu takođe sa tih N dimenzija
- Npr. 2-dimenzioni prostor indeksa zahteva 2-dimenzione radne-grupe

Radna-grupa (2/2)

- ◆ Radne-stavke unutar iste radne-grupe:
 - Mogu koristiti barijerne operacije radi sinhronizacije
 - Dele zajednički memorijski adresni prostor
- ◆ Pošto su veličine radnih-grupa fiksne, komunikacija unutar radne-grupe ne mora da se skalira
- ◆ Za dati primer veličina radne-grupe može biti `size_t workGroupSize[3] = {64, 1, 1};`
 - Napomena: veličine prostora indeksa moraju biti deljive bez ostatka sa veličinama radnih-grupa po svakoj dimenziji.

Model platforme

- ◆ Analogija sa GPU
- ◆ AMD Radeon 6970 GPU ima 24 SIMD jezgra (RJ), svako jezgro ima 16 SIMD traka (PE) a svaka traka ima VLIW sa 4 operacije; total 1536 instrukcija

- ◆ Platforma = implementacija OpenCL API
- ◆ Uređaji koje platforma može da cilja su ograničeni na one sa kojima platforma proizvođača ume da rukuje

API funkcije za platformu i uređaje

◆ clGetPlatformIDs(ne, *pl, *np)

- 1-poziv: ulaz: ne=0, pl=NULL, izlaz *np=br.platformi
- 2-poziv: ulaz ne=*np, pl=malloc(), np=NULL, izlaz: *pl=info o svim raspoloživim platformama

◆ clGetDeviceIDs(pl_id, dt, ne, *dv, *nd)

- 1-poziv: ulaz: ne=0, dv=NULL, izlaz *nd=br.uređaja
- 2-poziv: ulaz ne=*nd, dv=malloc(), dt=tip-uređaja, izlaz: *dv=info o svim raspoloživim uređajima
 - ◆ dt može da ograniči uređaje samo na GPU, samo na CPU, itd.

Izvršno okruženje (1/2)

- ◆ Domaćin prvo mora konfigurirati svoj kontekst, putem kog uređaju šalje komande i podatke
- ◆ KONTEKST je apstraktni kontejner koji:
 - Koordinira mehanizme interakcije domaćin-uređaj
 - Rukuje mem. objektima, koji su raspoloživi za uređaje
 - Vodi evidenciju o programima za svaki uređaj
- ◆ API funkcije za pravljenje konteksta:
 - clCreateContext – za zadate uređaje
 - clCreateContextFromType – za uređaje datog tipa

Izvršno okruženje (2/2)

- ◆ Parametri funkcije `clCreateContext`:
 - Sfera interesa (eng. scope) konteksta
 - Broj uređaja i njihove identifikacije (ID)
 - Funkcija povratnog poziva (eng. callback)
- ◆ Funkcija `clGetContextInfo` se može koristiti za dobijanje informacije o:
 - broju prisutnih uređaja i
 - o strukturama uređaja

Komandni red

- ◆ Unutar konteksta mora da se napravi po jedan KOMANDNI RED za svaki uređaj
- ◆ Parametri funkcije `clCreateCommandQueue`:
 - Kontekst
 - Uređaj
 - Svojstva komandnog reda
 - ◆ Omogućeno profilisanje komandi
 - ◆ Dozvoljeno izvršenje komandi van redosleda (eng. out-of-order)
 - ◆ itd.

Funkcije za ulančavanje komandi

◆ API funkcije sa prefiksom clEnqueue

- clEnqueueWriteBuffer – upis podataka u uređaj
- clEnqueueNDRangeKernel – započni izvršenje jezgra
- clEnqueueReadBuffer – čitanje podataka sa uređaja

◆ Komande proizvode događaje, koji služe za:

- Predstavljanje zavisnosti
- Obezbeđuju mehanizam za profilisanje

◆ Zavisnosti:

- Događaj/lista-događaja se prosleđuje kao parametar sledećeg poziva API funkcije sa prefiksom clEnqueue

MEMORIJSKI OBJEKTI

◆ Dve vrste memorijskih objekata:

- Baferi (eng. buffers): kao nizovi u C-u, prave se sa malloc, podaci smešteni u susedne mem. lokacije
- Slike (eng. images): objekti nepoznatog tipa (eng. opaque), što omogućava razne optimizacije

◆ Parametri funkcije clCreateBuffer:

- Kontekst (bafer postoji samo u jednom kontekstu)
- Zastavice (samo za čitanje, samo za upis, itd.)
- Veličina bafera
- Domaćinov pokazivač na podatke kojim treba inicijalizovati bafer

Upis i čitanje iz bafera

◆ Parametri funkcija za upis/čitanje bafera:

- Komandni red
- Pokazivač na bafer
- Vrsta operacije: blokirajuća/neblokirajuća (sinhron ili asinhron poziv)
- Pokazivač na podatke za inicijalizaciju bafera
- Broj elemenata u listi čekanja
- Pokazivač na listu čekanja
- Pokazivač na rezultatni (povratni) događaj

Slike

- ◆ Omogućavaju optimizacije specifične za uređaje
 - Opcije se dobijaju pomoću `clGetDeviceInfo`
 - Slike se ne mogu direktno referencirati kao da su nizovi, jer ne moraju biti smešteni u susedne lokacije
- ◆ Format deskriptor slike (uvodi koncept KANALA):
 - REDOSLED KANALA: broj elem. koji čine elemente slike (do 4 elementa, na osnovu RGBA piksela)
 - TIP KANALA: veličina svakog elementa, 1 do 4 bajta, celobrojno ili u pokretnom zarezu

Baratanje slikama

- ◆ Pravljenje: `clCreateImage2D`, `clCreateImage3D`
 - Kao bafer + dodatni parametri: širina, visina i dubina slike (3D), razmak između dva reda (eng. pitch), itd.
- ◆ Čitanje/upis slika kao za bafere + param regiona (3 elem.) za proširenje podataka pri prenosu
- ◆ Unutar jezgra:
 - Funkcija `read_imagef` za čitanje pod. u pok. zarezu
 - Funkcija `read_imageui` za čitanje neoz. cel. podataka
 - Za čitanje potreban objekt ODABIRAČ (eng. sampler)

Pražnjenje i završetak

- ◆ PRAŽNJENJE i ZAVRŠETAK su operacije na dva različita tipa barijera:
 - Fun. `clFinish` se blokira sve dok se sve komande u komandnom redu ne završe (sinhron poziv)
 - Fun. `clFlush` se blokira sve dok sve komande iz komandnog reda ne budu uklonjene iz reda
 - ◆ Ali, izvršenje svih komandi ne mora biti završeno!
 - Param obe funkcije je komandni red

Pravljenja jezgra

- ◆ PROGRAM je OpenCL C kod upisan u uređaj
 - Program je zbirka funkcija, koje se nazivaju jezgrima
 - Prevodi se u fazi izvršenja pomoću niza API funkcija
 - Omogućene su optimizacije specifične za uređaj
- ◆ Postupak pravljenja jezgra u 3 koraka:
 - Izvorni kod u OpenCL C-u se upiše u niz karaktera
 - Fun. `clCreateProgramWithSource` pretvori izvorni kod u programski objekat (tipa `cl_program`)
 - Fun. `clBuildProgram` prevodi programski objekat za jedan ili više uređaja

Izdvajanje jezgra i postavljanje parametara jezgra

- ◆ Poslednja faza u pravljenju jezgra je izdvajanje jezgra iz programskog objekta
 - To radi funkcija `clCreateKernel`
- ◆ Pre pokretanja moraju se postaviti parametri
 - Za razliku od C f-ije, parametri jezgra su perzistentni
 - Postavljaju se funkcijom `clSetKernelArg`
 - ◆ Parametri ove funkcije su jezgro, indeks stvarnog parametra jezgra, veličina i pokazivač na stvarni parametar jezgra
 - ◆ Prilikom izvršenja, izvršna biblioteka raspakuje podatke (eng. unbox) u odgovarajući tip

Pokretanje jezgra

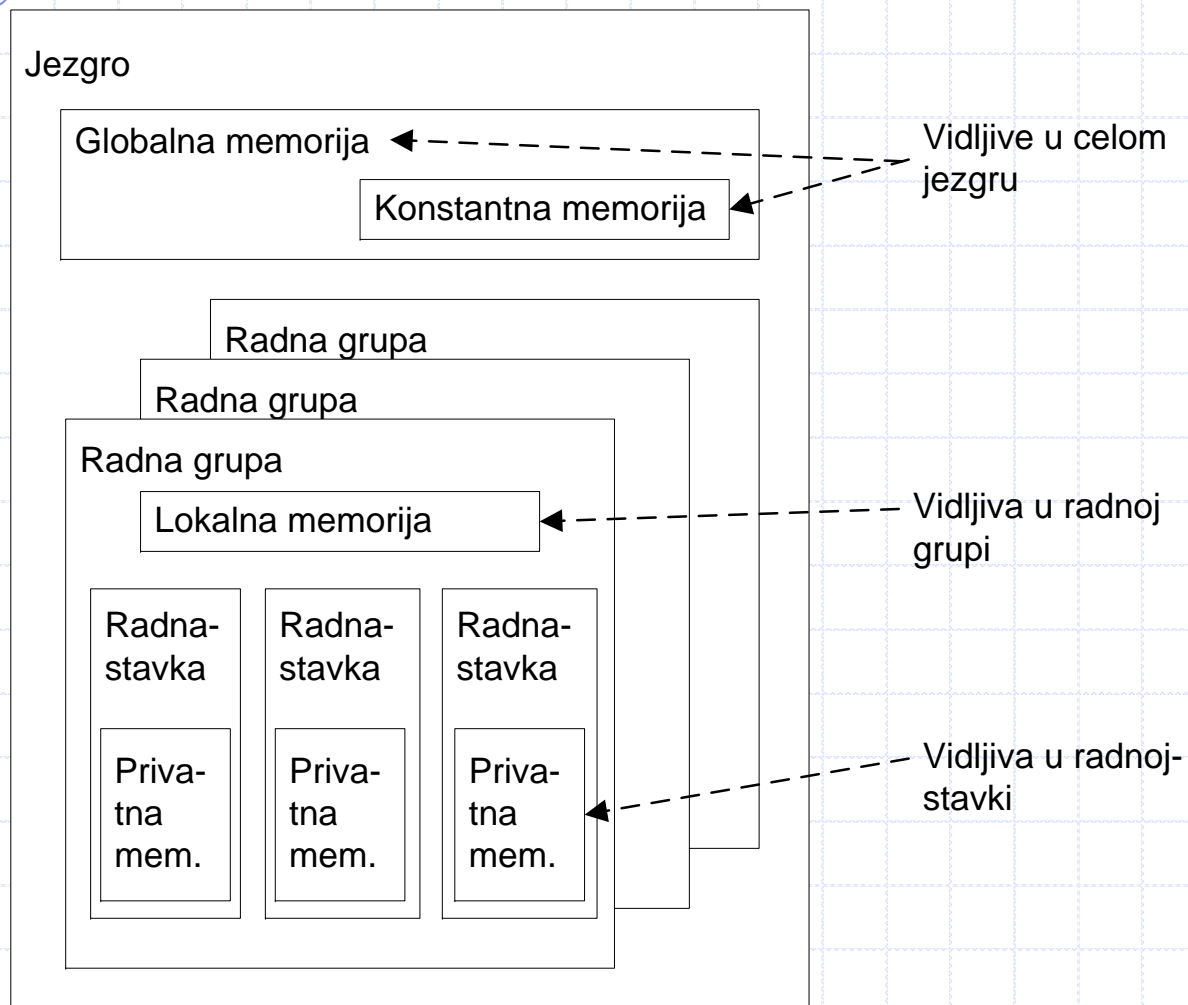
◆ Parametri funkcije `clEnqueueNDRangeKernel`:

- Komandni red, jezgro,
- Br. dimenzija (1, 2 ili 3) prostora radnih-stavki
- Br. radnih-stavki po svakoj dimenziji NDO
- Br. radnih-stavki po svakoj dimenziji radne-grupe
- Parametrom `global_work_offset` se mogu zadavati globalne ID radnih-stavki koje ne kreću od 0
- Br. događaja u listi čekanja, lista čekanja, itd.

◆ Komanda `clEnqueueNDRangeKernel` je asinhrona

- Čekanje kraja sa `clWaitForEvents` ili `clFinish`

Model memorije (1/2)

Model memorije (2/2)

◆ Hijerarhijski nivoi memorije:

- GLOBALNA MEMORIJA: vidljiva svim RJ u uređaju; podaci koji se prebacuju između domaćina i uređaja
- KONSTANTNA MEMORIJA: podaci kojim pristupaju sve radne-stavke; uključujući samo čitanje
- LOKALNA MEMORIJA: dele je radne-stavke u radnoj grupi; pokazivači (parametri jezgra i lokalni) i nizovi
- PRIVATNA MEMORIJA: jedinstvena za radnu-stavku; lokalni podaci i parametri jezgra koji nisu pokazivači

Pisanje OpenCL jezgara (1/4)

◆ Uputstvo:

- Jezgro počinje rečju **__kernel** i mora vratiti tip **void**
- Lista parametara kao za C f-iju, plus
 - ◆ Mora se specificirati adresni prostor svakog pokazivača
- Bafere je moguće deklarirati u:
 - ◆ globalnoj (**__global**) ili konstantnoj memoriji (**__constant**)
- Slike se pridružuju globalnoj memoriji
- Kvalifikatori pristupa (opciono; služe za optimizacije)
 - ◆ **__read_only**, **__write_only**, i **__read_write**

Pisanje OpenCL jezgara (2/4)

- ◆ Kvalifikator `__local` definiše memorijski prostor koji dele sve radne-stavke u radnoj grupi
 - Npr. "`__local float *data`" je pokazivač na lokalni niz
 - ◆ Prednost: proizvoljna dimenzija niza
 - Alternativa: deklarisanje promenljive na nivou jezgra
 - ◆ Nedostatak: dimenzija niza mora biti fiksna – primer ispod

```
__kernel void aKernel(. . .){  
    // Dele sve radne-stavke u grupi  
    __local float data[32];  
    . . .  
}
```

Pisanje OpenCL jezgara (3/4)

◆ Baferovanja podataka:

- Koji su korišćeni više puta od strane jedne ili više radnih-stavki u istoj grupi (vremenska lokalnost pod.)
- Postiže se eksplicitnom dodelom vrednosti globalnog pokazivača lokalnom (lok ptr = glob ptr), npr.:

```
__kernel void cache(  
    __global float *data,  
    __local float *sharedData) {  
    int globalId = get_global_id(0);  
    int localId = get_local_id(0);  
    // Baferuj podatke u lokalnoj memoriji  
    sharedData[localId] = data[globalId];  
    ...  
}
```

Pisanje OpenCL jezgara (4/4)

- ◆ Sadržaj lokalne memorije nije perzistentan, tj. gubi se po završetku radne-stavke
 - Zato je potrebno sve bitne rezultate preneti u globalnu memoriju pre završetka radne-stavke

- ◆ Domaći: Izučiti primer sabiranja vektora u knjizi